

Kapitulli - II

Rregullativa në profesionin e auditimit

Rregulloret e auditorëve

Për të ruajtur standardet më të larta në profesionin e auditimit, janë dizajnuar kërkesat për pranimin, regjistrimin dhe trajnimin e audituesve.

Strukura e profesionit të kontabilistit dhe audituarit është:

- E rregulluar në mënyrë strikte me legjislacion
- E vetë – rregulluar

Kosova

- Rregullohet me Ligj.
- Organ mbikqyrës është KKRF
 - vendos SNRF dhe të auditimit (SNA),
 - mbikqyrë cilësinë e punës së auditorit,
 - aprovon/licencon firma auditimi
 - aprovon/licencon auditues ligjor
 - aprovon/licencon shoqata të kontabilitetit dhe auditimit
- ShKÇAK
 - e aprovuar nga KKRF
 - ofron programin për edukim profesional për auditues ligjor

Mbretëria e Bashkuar

Profesioni rregullohet nga organizma privat.

- Numër i madhë i shoqatave dhe institucioneve:
 - ACCA
 - CIMA
- Kërkesat e përbashkëta:
 - Kërkesa të forta për pranim(provimi-eksperienca)
 - Kode rigoroze të etikës
 - Përditim i njohurive teknike të anëtarëve

Franca

Profesioni rregullohet nga qeveria.

- Ndahet në dy organizata:
 1. Kontabilistët (Ordre des Experts Comptables et des Agrees)
 2. Audituesit (Compaigne Nationale des Commissaires aux Agrees)

Gjermania

- Instituti i kontabilistëve të certifikuar publik (IDV)
 - kryen auditime ligjore
 - publikon standarde të auditimit

Gana

- Instituti i kontabilistëve të autorizuar 1963
 - anëtarë persona të njohur sipas legjislacionit të kompanive
 - udhëhiqet prej këshillit me 11 anëtarë - kontabilista

SHBA

Profesioni rregullohet me efektivitet nga organizmat privat.

- AICPA anëtarë të gjithë kontabilistat e çertifikuar publik
- SEC nxjerrë standarde për kompanit e regjistruara/listuara në bursë duke u mbështetur në FASB
- FASB bashkëpunon ngusht me AICPA
- nxjerrë udhëzime mbi standardet Amerikane
- mirret me zhvillimin e tyre

Singapori

- ICPAS 1963

Bashkimi Evropian

- Auditorët sigurojnë leje prej autoriteteve përkatëse.
 - Në MB nga ONjM - organizmi i njohur mbikëqyrës
 - Mbikëqyr dhe monitoron audituesit
- Në vende të tjera monitorimi bëhet nga organizma të themeluar për mbikëqyrje apo qeverive kombëtare.

Në nivelin ndërkombëtarë :

- Vendosen standardet minimale dhe kërkesat për auditues
- Udhëzohen me korniza kombëtare të mirë-zhvilluara
- Siguron njohjen nga të gjitha vendet e botës të kualifikimeve profesionale për kontabilitet.

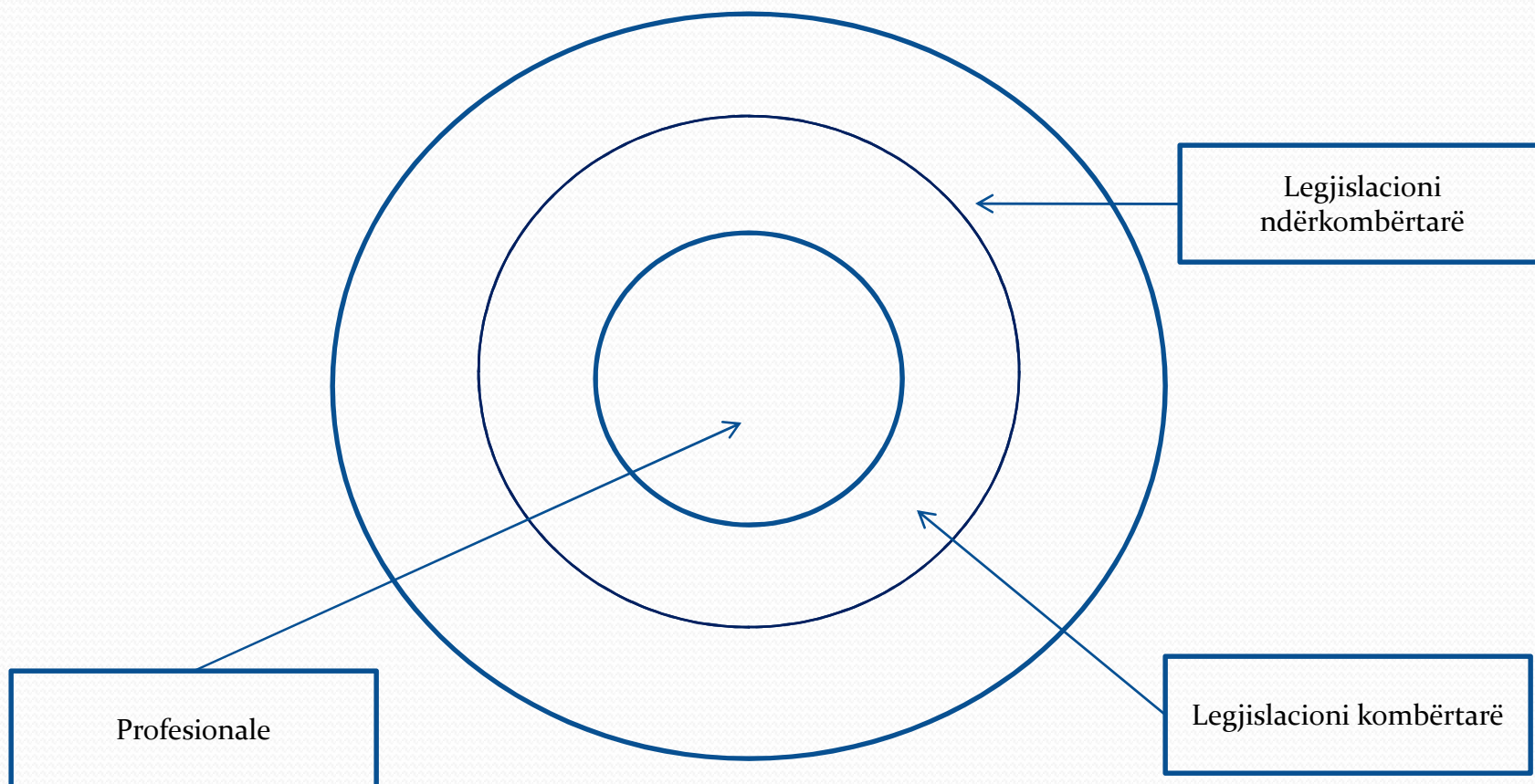
Rregulloret mbikëqyrja dhe monitorimi

Shumica janë të ndryshme nëpër vende, por kanë

Elementet e përbashkëta:

- a) Arsimimi dhe eksperiencia e punës
- b) Pranimi
- c) Mbikëqyrja dhe monitorimi
 - Nga vetë-rregullimi
 - Nga agjencit e jashtme qeveritare

Rregullativa e audituesit

Arsimimi, provimet dhe eksperienca

Për tu pranuar ndërkombëtarisht, IFAC – Njohja e kualif.te kontabil.profesionist.

Arsimimi

- Njohuritë e detyrueshme
- Njohuritë që duhet të përfshihen vetëm kur duhet

Provimet

- Vlerësimi i nivelit të domosdoshëm të njohurive teorike
- Vlerësimi i aftësive për t'i zbatuar me kompetencë në praktik
- Kërkesë Kyçe – Vlerësimi objektiv i provimit profesional

Eksperienca

Para se të quhet “*I KUALIFIKUAR*” duhet të përmbushë:

- Tri vjet eksperiencë praktike të aprovuar dhe të mbikqyrur
- Në auditim, kontabilitet, mjedis profesional.

Caktimi, dorëheqja dhe largimi i auditorit

Auditorët duhet të caktohen prej aksionerëve dhe u japin llogari atyre.

Shmbulli i MB:

Anëtarët:

- Vendimi në çdo mbledhje të përgjithshme (ri-caktimi nuk është automatik)

Drejtorët :

- para mbledhjes së përgjithëshme për të mbushur boshllëqet e rastit

IFAC

- E themeluar në vitin 1970 me seli në Nju Jork (SHBA)
- Misioni:
 - zhvillimi dhe përmirësimi i profesionit që të mundësojë dhënjen e përhershme të shërbimeve të cilësisë së lartë për interesin publik
- Nxjerrë deklaratat ndërkombëtare mbi çështjet teknike, etike dhe arsimore për profesionin e kontabilitetit
- Anëtarëson 157 Shoqata nga 123 shtete të botës
- Mbledhja e parë e Këshillit – Tetor, 1977

ShKÇAK – Anëtare e IFAC

IFAC - FNK

- IFAC është themeluar për forcimin e profesionit të kontabilitetit në mbarë botën në interes të publikut nëpërmjet:
 - Zhvillimit të standardeve ndërkombëtare të cilësisë së lartë dhe mbështetjen e miratimit dhe të përdorimit të tyre;
 - Lehtësimi i bashkëpunimit dhe kooperimit ndërmjet organeve të saj anëtare;
 - Bashkëpunimi dhe kooperimi me organizata të tjera ndërkombëtare, dhe
 - Të shërbejë si zëdhënës ndërkombëtar i profesionit të kontabilitetit

IFAC - FNK

- Duke filluar me 63 anëtarë në vitin 1977, anëtarësimi në FNK-së është rritur gjatë 30 viteve të fundit dhe tani përfshijnë 167 anëtarë dhe bashkëpunëtorë në 127 vende dhe juridiksione në mbarë botën me mbi 2,5 milion kontabilistë.

<http://www.ifac.org/History/>

IAASB - BSNAS

Është një trup i pavarur i cili lëshon SNA-të, Standardet e rishikimit dhe standardet e tjera të shërbimeve të përsigurisë si dhe të kontrollit të cilësisë për tu zbatuar në mënyrë globale në profesionin e auditimit.

Ky është një trup i FNK-së.

Bordi i Mbikqyrjes së Interesit Publik (BMIP) siguron mbikqyrjen e BSNAS, duke siguruar se standardet janë në interes të publikut.

IAASB - BSNAS

IAASB – BSNAS lëshon Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA), Standardet Profesionale të Performancës (SPP) për kryerjen e auditimeve të informacionit financiar.

INTOSAI

INTOSAI u themelua në vitin 1953 me iniciativën e Emilio Fernandez Camus, atëherë kryetar i SNA të Kubës. Në atë kohë, 34 SNA u takuan në Kongresin e parë INTOSAI në Kubë. Aktualisht INTOSAI ka 190 anëtarë të plotë dhe 4 Anëtarë të asocuar.

INTOSAI është një organizatë autonome, e pavarur dhe a-politike. Ajo është një organizatë jo-qeveritare me status special konsultativ me Këshillin Ekonomik dhe Social (ECOSOC) të Kombeve të Bashkuara.

INTOSAI

Organizata Ndërkombëtare e Institucioneve Supreme të Auditimit (INTOSAI) vepron si një organizatë ombrellë për komunitetin e auditimit të jashtëm të qeverisë. Për më shumë se 50 vjet ka siguruar një kuadër të institucionalizuar për Institucionet Supreme të Auditimit për të nxitur zhvillimin dhe transferimin e njohurive, të përmirësojë në gjithë botën auditimet e qeverive dhe rritjen e kapaciteteve profesionale, qëndrimin dhe ndikimin e SNA në vendet e tyre përkatëse.

INTOSAI

Në përputhje me moton e INTOSAI-së, '*Experientia Mutua omnibus prodest*', shkëmbimi i përvojës mes anëtarëve të INTOSAI-t dhe gjetjet dhe njohuritë të cilat rezultojnë, janë një garanci se auditimet e qeverive vazhdimisht përparojnë me zhvillimet e reja.

Përmbledhja e kapitullit 2

- Shumicës së kompanive iu kërkohet me ligj të kenë një auditim të jashtëm, por kompanit e vogla janë përjashtuar nga një kërkesë e tillë. Produkti i një auditimi është raporti i auditimit, i cili paraqet opinionin e auditorit mbi p.f.
- Ligji i jep auditorëve edhe të drejta edhe detyrime. Një gjë e tillë i lejon auditorët të kenë fuqi të mjaftueshme të kryejnë një auditim të pavarur dhe efektiv.
- Kërkesa për pranimin, regjistrimin dhe trajnimin e auditorëve janë jashtëzakonisht të rëndësishme meqenëse ato janë dizajnuar për të ruajtur standardet më të larta në profesionin e auditimit.
- Ka një sërë kërkesash ligjore dhe profesionale mbi caktimin, dorëheqjen dhe largimin e auditorëve ndërkja e të cilave është e detyrueshme.

Pyetje?

